

رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت جوانان

الهام رسولی^۱

چکیده

احساس امنیت به ویژه در جوانان از موضوعات مهم در هر جامعه ای به شمار می رود؛ احساس امنیت یک پدیده روان شناختی- اجتماعی می باشد؛ همچنین سرمایه اجتماعی که شامل ارزش های افراد، حس تعهد در افراد، میزان اعتماد، میزان همکاری و روابط افراد با یکدیگر و... می شود؛ نیز از موضوعات مهم و قابل بررسی در هر جامعه ای می باشد. هدف این تحقیق نیز تبیین رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت در جوانان می باشد؛ روش این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی مبتنی بر پیمایش و ابرای پرسشنامه است، جامعه آماری ۲۲۷ نفر متشکل از دانشجویان زن و مرد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب است. بر اساس نتایج حاصل از تحلیل داده ها؛ رابطه معنادار بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت در جوانان رد شد، (وجود رابطه معنادار بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت در جوانان پذیرفته شد .

کلید واژه: سرمایه اجتماعی، اعتماد، تعهد، امنیت اجتماعی، دانشگاه تهران جنوب.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مقدمه

انسان برای تسلط بر طبیعت، فرار از ناامنی و تهدید، تامین نیازهای اساسی خود و در یک کلمه برای دستیابی به امنیت و احساس ایمنی، زندگی اجتماعی را برگزید و از سوی دیگر، به موازات گسترش اجتماعات و پیچیده تر شدن روابط و تعاملات اجتماعی، وارد روابط گوناگونی شد که عرصه های زندگی را تحت عناوین اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... از هم متمایز کرد و امنیت او را تحت الشعاع قرار داد. (ازکیا، ۱۳۸۳: ۲۶)

به این ترتیب بشر با تشکیل جامعه، بستری نو برای تهدید امنیت خود فراهم آورد؛ بشر به زودی دریافت که این بار امنیتش نه تنها از سوی طبیعت و عوامل طبیعی بلکه از سوی انسان ها و عوامل گوناگون اجتماعی، اقتصادی و سیاسی نیز تهدید می شود؛ از این رو دغدغه همیشگی او برای دستیابی به احساس امنیت در مقوله جدید با عنوان «احساس امنیت اجتماعی»^۱ ظهور کرد که در پی تامین آن علل و اسباب لازم را باید شناخت (نبوی و همکاران، ۱۳۸۹: ۷۴). امنیت واژه ای پیچیده و به لحاظ کاربرد از گستردگی وسیعی برخوردار است؛ از درونی ترین افکار و احساسات بشری گرفته تا مهمترین مسائل بین دولت ها دربرگیرنده مفهوم امنیت است (فاطمی و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۸).

امنیت از نیازها و ضرورت های پایه ای فرد و جامعه تلقی می شود که فقدان و یا اختلال در آن، پیامدها و بازتاب^۲ های نگران کننده و خطرناکی به دنبال دارد؛ انسان مدنی^۳ برای زندگی در جمع و دستیابی به مراتب بالای رشد نیازمند امنیت و آرامش خاطری است که با رشد و نمو جرایم و انحرافات اجتماعی، زمینه های ناامنی در سطح جامعه بیشترین دلهره را ایجاد می کند (ساروخانی و هاشم نژاد، ۱۳۹۰: ۸۲) بنابراین موضوع امنیت، هر عامل به وجود آورنده یک تهدید است و دو جنبه دارد: (ذهنی: که مبتنی بر درک ارجاعی اهداف است و (۲) نسبی است زیرا هیچ فرد یا سیستمی^۴ امنیت کامل ندارد (oneill, 2006: 322).

به دلیل تغییر و تحولات حاکم بر جوامع پس از جنگ جهانی دوم، مشخص شد که بعد ذهنی امنیت (احساس امنیت) اهمیتی انکار نشدنی پیدا کرده است به معنای دیگر، از دید بسیاری احساس امنیت مهمتر از وجود امنیت است، زیرا واکنش های فرد در جامعه به میزان دریافت و ادراک او از امنیت بستگی دارد (حسینی، ۱۳۸۶: ۱۱۳).

مدت زیادی از معرفی سرمایه اجتماعی در جهان نمی گذرد، اما این مفهوم به سرعت در تمام محافل دانشگاهی نفوذ کرده است زیرا سرمایه اجتماعی به عنوان مفهومی جدید، دامنه کاربرد و پژوهش بالقوه

۱. Feeling of social security

۲. اثری که از چیزی در دیگران یا در محیط پدیدار شود

۳. همین که انسان از روی آوردن به اجتماع، ناگزیر است یعنی مدنی بودن انسان

گسترده ای دارد؛ به اختصار می توان گفت اگر سرمایه فیزیکی، چیزی است که در ساختمان، زمین یا تجهیزات مولد وجود دارد، سرمایه اجتماعی، چیزی است که در روابط یا شبکه های خود با دیگران داریم؛ مانند اعتماد، اعتقاد، باورها، هنجارها و... در زمینه بررسی روند و یافتن سرمایه اجتماعی صاحب نظران و دانشمندان علوم گوناگون، از جمله نظریه پردازانی همچون پیربوردیو^۱، جیمز کلمن^۲، رابرت پوتنام^۳، فرانسیس فوکویاما^۴ تعاریف متعددی از سرمایه اجتماعی ارائه داده اند؛ اصطلاح سرمایه اجتماعی، نخستین بار در اثر کلاسیک^۵ جین جاکوب^۶ به نام مرگ و زندگی در شهرهای بزرگ آمریکا (۱۹۶۱) به کار گرفته شده است. (افروغ، ۱۳۸۷: ۳۲)

به طور کلی سرمایه اجتماعی از طریق تاثیرگذاری ارزش ها و هنجارهای^۷ اجتماعی در چگونگی رفتار افراد و به منظور جلوگیری از بروز ناهنجاری ها و انواع جرائم اجتماعی و به تبع آن، زمینه سازی مشارکت مثبت و فعال در زندگی اعمال می شود (بحری پور و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۴۹). شواهد تجربی در جامعه ایران نشان می دهد که امنیت اجتماعی و احساس ناشی از آن، وضعیت چندان مطلوبی ندارد؛ بنابر نظرسنجی مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا)^۸ بیانگر این موضوع است که ۸۱ درصد ساکنان سکونتگاه های انسانی اعم از شهر و روستا به گونه ای احساس ناامنی می کنند (کلاهچیان، ۱۳۸۶: ۱۵۴). ضرورت مطالعه و تحقیق درباره سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی ناشی از تهدیدات داخلی بالقوه و بالفعل در کشورهای کمتر توسعه یافته است که بیش امنیت اجتماعی این جوامع را به خطر می اندازد؛ بر این اساس شناسایی عوامل و عناصر تامین امنیت اجتماعی و احساس ایمنی از پیش شرط های اساسی برنامه ریزی سکونتگاه های انسانی برای ارتقاء سطح امنیت اجتماعی به شمار می رود و در برنامه ریزی راهبردی دولت ها نقش بسزایی دارد (حیدری ساربان، ۱۳۹۵: ۴۷). به همین دلیل این تحقیق به دنبال آن است که این سؤال را بررسی کند: آیا بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی رابطه وجود دارد؟

اهمیت و ضرورت تحقیق در حیطه امنیت

از آن جایی که امنیت یک نعمت بی بدیل بوده و در همه ابعاد فردی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، قضائی و غیره از نیازهای اصلی فرد و جامعه بوده و ایجاد و گسترش آن نیز وظیفه آحاد ملت، حکومت ها و دولت ها می باشد؛ فلذا هیچ مکتب یا نظام حقوقی نمی تواند خود را نسبت به موضوع

1. Pirbordio
2. Jeimz colman
3. Rabert poutnam
4. Fransis fokoyama
5. Classic
6. Jean jacob

۷. الگوی رفتاری که روابط و کنش های اجتماعی را تنظیم کند

8. ISPA

امنیت بی تفاوت قلمداد نماید زیرا امنیت گذشته از اینکه فی نفسه^۱ یکی از ضروری ترین نیازهای بشر است بلکه عامل مهمی برای رشد و توسعه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، علمی و اقتصادی است. (افشار، ۱۳۸۵: ۸۷)

بنابراین ضرورت مطالعه و تحقیق در موضوع امنیت بر کسی پوشیده نیست؛ همانطور که در مطالب فوق علاوه بر بحث امنیت تا حدودی به مفهوم سرمایه اجتماعی نیز پرداختیم و از موضوعاتی چون اعتماد، مشارکت و موارد دیگری از سرمایه اجتماعی پرداختیم؛ اکنون و در ادامه می خواهیم پی ببریم که آیا رابطه ای بین موضوع سرمایه اجتماعی و احساس امنیت جوانان وجود دارد یا خیر؟

ادبیات نظری

بحث سرمایه اجتماعی، قبل از سال ۱۹۱۳، در مقاله ای توسط هانی فان^۲ از دانشگاه ویرجینیای غربی برای نخستین بار مطرح شد. اما، علی رغم اهمیت آن در تحقیقات اجتماعی تا سال ۱۹۶۰ میلادی که توسط جین جاکوب^۳ در برنامه ریزی شهری به کار برده شد، شکل جدی به خود نگرفت. در دهه ۱۹۷۰، این تئوری توسط لوری^۴ وارد عرصه اقتصاد شد. (افتخاری، ۱۳۹۱: ۷۸)

"لوری" از تئوری سرمایه اجتماعی برای انتقاد از نظریات نئوکلاسیک و ناعادلانه بودن توزیع درآمد استفاده کرد. جیمز کلمن^۵ (۱۹۸۸)، برای اولین بار این مفهوم را در آمریکای شمالی وارد عرصه سیاسی کرد. تلاش های وی در اروپا توسط پوتنام^۶ پیگیری شد. تئوری سرمایه اجتماعی، عمدتاً با نظریه های بوردیو^۷، کلمن و پوتنام تکامل پیدا کرد. (اختر محقق، ۱۳۸۵: ۹۱)

سرمایه اجتماعی از دیدگاه بوردیو

بوردیو سه نوع سرمایه شناسایی نمود، این اشکال سرمایه عبارت از شکل اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی بودند. شکل اقتصادی سرمایه بلافاصله قابل تبدیل به پول است؛ مانند دارایی های منقول و ثابت یک سازمان. سرمایه فرهنگی نوع دیگر سرمایه است که در یک سازمان وجود دارد مانند تحصیلات عالیء اعضا سازمان که این نوع سرمایه نیز در برخی موارد و تحت شرایطی قابل تبدیل به سرمایه اقتصادی است و سرانجام شکل دیگر سرمایه، سرمایه اجتماعی است که به ارتباطات و مشارکت اعضای یک سازمان توجه دارد و می تواند به عنوان ابزاری برای رسیدن به سرمایه های اقتصادی باشد (winter, 2000)

۱. به خودی خود

2. L.F.Hanifan
3. Jane Jacob
4. Glenn Loury
5. James Colman
6. Putnam
7. Bourdieu

از دیدگاه بورديو سرمايه اقتصادی شکل غالب سرمايه گذاري است و انواع ديگر سرمايه که شامل اجتماعي و فرهنگي است، به عنوان ابزاري براي حصول سرمايه اقتصادی مفهوم پيدا مي کنند. از نظر بورديو، سرمايه اجتماعي در ممالک سرمايه داري به عنوان ابزاري براي تثبيت و تقويت جاگاه اقتصادي افراد به شمار مي رود، در اين ممالک، سرمايه اقتصادی پايه است و سرمايه اجتماعي و فرهنگي ابزاري براي تحقق آن محسوب مي شوند. مي توان نتيجه گرفت که ديده گاه بورديو در زمينه سرمايه اجتماعي يک ديده گاه ابزاري صرف است. به عبارتي اگر سرمايه اجتماعي نتواند موجب رشد سرمايه اقتصادی شود، کاربردي نخواهد داشت. (ادواروز، ۱۳۸۴: ۴۵)

سرمايه اجتماعي از ديده گاه کلمن

برخلاف بورديو، کلمن از واژگان مختلفی براي تعريف سرمايه اجتماعي کمک گرفت، وي مفهوم سرمايه اجتماعي را از ابعاد مختلف بررسي کرد؛ کلمن براي تعريف سرمايه اجتماعي از نقش و کارکرد آن کمک گرفت و تعريفی کارکردی از سرمايه اجتماعي ارائه داد و نه تعريف ماهوي. بر اين اساس، سرمايه اجتماعي عبارت از ارزش آن جنبه از ساختار اجتماعي که به عنوان منابعي در اختيار اعضا قرار مي گيرد تا بتوانند به اهداف و منافع خود دست پيدا کنند (coleman, 1990)

تعريف بورديو و کلمن تا حدودي شبیه به هم هستند. هم بورديو و کلمن قائل به مشارکت و عضويت فرد در گروه بودند و ما حاصل آن را به عنوان سرمايه تلقی مي نمودند؛ بورديو براي اين مفهوم از واژه «چسبندگي»^۱ و کلمن از واژه ((ساختار اجتماعي)) کمک گرفتند.

بر خلاف بورديو که سرمايه اقتصادی را به عنوان هدف غايي در نظر مي گرفت، کلمن، سرمايه انساني را به عنوان هدف غايي مطرح و سرمايه اجتماعي را به عنوان ابزاري براي حصول به سرمايه انساني به کار مي برد. به عبارتي؛ کلمن با استفاده از مفهوم سرمايه اجتماعي سعی در شناخت نقش هنجارها و ارزش ها در داخل خانواده يا شبکه های اجتماعي بود تا از اين طريق بتواند موجب تقويت سرمايه های انساني شود. (اکبري، ۱۳۸۳: ۱۱۲)

سرمايه اجتماعي از ديده گاه پوتنام

پوتنام (۱۹۹۳ تا ۱۹۹۸) از محققين اخير سرمايه اجتماعي است. تاکيد عمده وي به نحوه تأثير سرمايه اجتماعي بر رژيم های سياسي و نهادهاي دموکراتيک مختلف است.

پوتنام، سرمايه اجتماعي را مجموعه ای از مفاهيمي مانند اعتماد، هنجارها و شبکه ها مي داند که موجب ايجاد ارتباط و مشارکت بهينه اعضاي يک اجتماع شده و در نهايت منافع متقابل آنان را تأمين

خواهد کرد. از نظر وی اعتماد^۱ و ارتباط متقابل^۲ اعضا در شبکه، به عنوان منابعی هستند که در کنش های اعضاء جامعه موجود است. (putnum,2000).

پوتنام، سرمایه اجتماعی را به عنوان وسیله ای برای رسیدن به توسعه سیاسی و اجتماعی در سیستم های مختلف سیاسی می دانست؛ تاکید عمده وی بر مفهوم «اعتماد» بود و به زعم وی همین عامل بود که می توانست با جلب اعتماد میان مردم و دولتمردان و نخبگان سیاسی موجب توسعه سیاسی شود؛ بنابراین، اعتماد، منبع با ارزشی از سرمایه محسوب می شود که اگر در حکومتی به میزان زیاد اعتماد وجود داشته باشد به همان اندازه رشد سیاسی و توسعه اجتماعی بیشتر خواهد بود. تفاوت کار پوتنام با بورديو و کلمن در مقیاس به کارگیری مفهوم سرمایه اجتماعی است. بر خلاف آن دو، پوتنام سرمایه اجتماعی را در مقیاس کلان و در رژیم سیاسی حاکم بر جامعه مورد مطالعه قرار داد و به همین خاطر با مشکلات و پیچیدگی های خاص سیاسی و ملاحظات سیاسی روبرو شد. (بیات، ۱۳۸۸: ۵۸)

تئوری های سرمایه اجتماعی

برای مفهوم سازی سرمایه اجتماعی از سه تئوری پیوندهای ضعیف^۳، شکاف ساختاری^۴ و تئوری منابع اجتماعی^۵ استفاده شده است؛ با تئوری پیوند ضعیف و شکاف ساختاری بر شبکه ارتباطات تاکید دارند و تئوری منابع اجتماعی بر محتوای روابط در شبکه های متمرکز می باشد.

تئوری پیوند های ضعیف: اولین تئوری برای مفهوم سازی سرمایه اجتماعی، تئوری پیوند های ضعیف است. مطابق این تئوری، هرچه شدت و استحکام روابط میان اعضای یک شبکه بیشتر باشد، ارزش سرمایه اجتماعی کمتر و بالعکس هرچه شدت و استحکام این روابط ضعیفتر باشد نشان دهنده سرمایه اجتماعی بیشتر است. گرانووتر^۶ واضح تئوری پیوند های ضعیف، معتقد است که می توان سرمایه اجتماعی را از نظر شدت، تکرار شمولیت انواع مختلف روابط مانند دوستی ها، همکاری ها مورد سنجش قرار داد. شدت و استحکام روابط یک گروه اجتماعی در داخل گروه موجب تضعیف روابط اعضای آن گروه با بیرون می گردد. در واقع گرانووتر معتقد بود که روابط منسجم میان اعضای یک گروه، منجر به روابط ضعیف با اعضای گروه های خارجی شده و سرمایه اجتماعی را کاهش می دهد و در مقابل، پیوندهای ضعیف درون گروهی موجب ایجاد روابط با افراد و گروه های خارجی شده و به ایجاد سرمایه اجتماعی می انجامد. (Seibert, 2001).

-
1. Trust
 2. Reciprocal
 3. Weak Ties Theory
 4. Structural Hole Theory
 5. Social Resource Theory
 6. Granovetter

تئوری شکاف ساختاری: این تئوری در سال ۱۹۹۲ توسط «برت» برای مفهوم سازی سرمایه اجتماعی به کار برده شد. تاکید تئوری شکاف ساختاری بر رابطه میان «فرد^۱» و «همکاران وی در شبکه^۲» و همین طور روابط میان همکاران، با همدیگر است. منظور از شکاف در این تئوری، فقدان ارتباط میان دو فرد در یک شبکه اجتماعی است، که فی نفسه مزیتی برای سازمان تلقی می شود. مطابق تئوری شکاف ساختاری، اگر یک فرد در شبکه اجتماعی خود با همکارانی که با هم در ارتباط نیستند یا حداقل ارتباط اندکی باهم دارند، ارتباط برقرار کند، نهایت استفاده را خواهد برد. تقویت شبکه های شکاف دار، دارای مزایایی است از جمله: ارزیابی سریع و بی نظیر اطلاعات، قدرت چانه زنی مضاعف و افزایش قدرت کنترل بر منابع و نتایج (SEIBERT, 2001). تئوری شکاف ساختاری، سرمایه اجتماعی را یک «شبکه ساختار گونه» تعریف می کند که متاثر از عوامل ذیل است (BURT, 1997).

- اندازه شبکه: شبکه های وسیع و گسترده، کمتر تحمیلی بوده و اجبار برای تبعیت اعضا کمتر است.

- تراکم یا چگالی شبکه^۳: شبکه هایی که در آن ارتباط و تعامل میان اعضا شدت بیشتری دارد، اجبار اعضا برای تبعیت زیاد است.

- سلسله مراتب شبکه: شبکه هایی که در آن، روابط بر پایه یک ارتباط مسلط شکل می گیرد، حالت جبر و تحمیل بیشتری دارد.

مطابق این تئوری برای سنجش میزان سرمایه اجتماعی باید به سه عامل فوق توجه نمود. هرچه اندازه بکه وسیع تر و تراکم و سلسله مراتب موجود در آن کمتر باشد میزان سرمایه رو به فزونی است. (سیف الدینی و همکاران، ۱۳۹۲: ۹۸)

تئوری منابع اجتماعی: این تئوری که ریشه های آن به مطالعات «لین و کاتور^۴» در سال ۱۹۸۱ می رسد، پیوند های موجود در شبکه را بدون وجود منابع داخل آن کارآمد نمی داند. از دیدگاه این تئوری فقط منابع موجود در درون شبکه است که می تواند به عنوان یک سرمایه قلمداد شود (بیرو، ۱۳۶۶: ۱۴۶). از دیدگاه این تئوری اعضای موجود در شبکه دارای منابع باارزشی هستند که می تواند فرد را در رسیدن به اهداف یاری رساند.

پرسشنامه سرمایه اجتماعی ناهاپیت و گوشال

پرسشنامه سرمایه اجتماعی ناهاپیت و گوشال^۵ (۱۹۹۸) دارای ۳ بعد ساختاری، ارتباطی و شناختی می باشد که هفت خرده مقیاس شبکه ها، اعتماد، همکاری، فهم متقابل، روابط، ارزش ها، تعهد را مورد

-
1. ego
 2. Alters
 3. Density
 4. Lin & Coauthor
 5. Nahapiet & Ghoshal

بررسی قرار می دهد و در ۲۸ گویه تنظیم شده و براساس مقیاس پنج گزینه ای لیکرت (خیلی موافقم = ۵، موافقم = ۴، نظری ندارم = ۳، مخالفم = ۲ و خیلی مخالفم = ۱) ساخته شده است. ناهاپیت و گوشال (۱۹۹۶) با رویکرد سازمانی جنبه های مختلف سرمایه اجتماعی را در سه بعد جای می دهند:

۱- ساختاری: بارت (۱۹۹۲) عنصر ساختاری سرمایه اجتماعی اشاره به الگوی کلی تماس های بین افراد دارد یعنی، شما به چه کسانی و چگونه دسترسی دارید و مهمترین جنبه های این عنصر عبارت اند از روابط شبکه ای بین افراد، پیکربندی شبکه ای و سازمان مناسب.

۲- ارتباطی (مشتري): ناهاپیت و گوشال (۱۹۹۶) عنصر ارتباطی سرمایه اجتماعی توصیف کننده نوعی روابط شخصی است که افراد با یکدیگر به خاطر سابقه تعاملاتشان برقرار می کنند. مهمترین جنبه های این بعد از سرمایه اجتماعی عبارت اند از: اعتماد، هنجارها، الزامات و انتظارات و هویت.

۳- شناختی: عنصر شناختی سرمایه اجتماعی اشاره به منابعی دارد که فراهم کننده مظاهر، تعبیرها و تفسیرها و سیستم های معانی مشترک در میان گروه ها است؛ مهمترین جنبه های این بعد: زبان و کد های مشترک، حکایات مشترک. آلفای کرونباخ گرفته شده ۰/۹۳ می باشد. (قلیچ لی، ۱۳۸۵) همچنین اونق (۱۳۸۴) در مطالعه ای ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه را برای هر سه بعد ۰/۹۱ به دست آورده است و روایی آن را تایید کرده است. (تقی لو، ۱۳۸۵: ۹۸)

پرسش نامه امنیت اجتماعی

پرسش نامه استاندارد سنجش میزان احساس امنیت اجتماعی در جامعه پرسش نامه استاندارد امنیت اجتماعی به بررسی و سنجش میزان امنیت اجتماعی و اطمینان و اعتماد اجتماعی می پردازد. این پرسش نامه استاندارد با آلفای کرونباخ ۰/۸۷ در نهایت نتیجه می گیرد که افراد و شهروندان تا چه میزان در محیط و محل و شهر زندگی خود احساس امنیت اجتماعی می کنند و ترس و هراس اجتماعی کمتری از اجتماع خود دارند.

روش تحقیق

در این مقاله روش تحقیق کمی بوده و مبتنی بر پیمایش و پرسشنامه است و با استفاده از آزمون اسپرمن انجام شده است و موضوع رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت در جوانان بررسی شده است؛ در این پرسشنامه، جامعه آماری متشکل از ۳۰ نفر از دانشجویان دانشگاه تهران جنوب در نظر گرفته شده است.

جدول شماره ۱۵- نتایج آزمون کولیموگراف اسمیرنف

تعداد	امنیت اجتماعی	سرمایه اجتماعی	شبکه ها	روابط	همکاری	ارزش ها	فهم متقابل	اعتماد	همکاری	تعهد
۳۰	۲۷	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۳۰	۳۰	۳۰	۲۹	۳۰
میانگین	۱۹۶,۸۶۶	۵۹,۶۶۶۷	۸,۶۸۹۷	۶,۲۳۳۳	۹,۱۳۳۳	۱۰,۲۳۳ ۳	۱۰,۲۳۳ ۳	۶,۲۳۳۳		۸,۳۶۶۷
پارامترهای طبیعی	انحراف معیار	۴۹,۵۰۰۰	۱۳,۵۴۴۸	۳,۰۶۰۱	۱,۹۴۱۹	۲,۸۲۵۱	۳,۸۸۳۵	۳,۸۸۳۵	۱,۹۴۱۹	۲,۱۵۷۳
	۸	۰	۵	۷	۷	۰	۰	۰	۷	۲
مطلق	۰.۲۴۹	۰.۱۳۸	۰.۱۱۵	۰.۱۸۱	۰.۱۸۹	۰.۱۵۵	۰.۱۵۵	۰.۱۸۱	۰.۱۶۷	۰.۱۶۷
مشیت	۰.۱۳۹	۰.۰۹۸	۰.۱۱۵	۰.۱۸۱	۰.۱۸۹	۰.۱۵۵	۰.۱۵۵	۰.۱۸۱	۰.۱۶۷	۰.۱۶۷
اختلافات شدید منفی	-۰.۲۴۹	-۰.۱۳۸	-۰.۱۰۱	-۰.۱۱۹	-۰.۱۲۵	-۰.۱۴۳	-۰.۱۴۳	-۰.۱۱۹	-۰.۱۳۰	-۰.۱۳۰
آمار آزمون	۰.۲۴۹	۰.۱۳۸	۰.۱۱۵	۰.۲۱۰	۰.۱۶۶	۰.۱۸۱	۰.۱۸۹	۰.۱۵۵	۰.۱۶۶	۰.۱۶۶
Sig. سطح معنادار	۰.۰۰۰ ^c	۰.۲۰۰	۰.۲۰۰ ^c	۰.۲۰۰	۰.۰۴۱ ^c	۰.۱۰۳ ^c	۰.۰۰۸ ^c	۰.۰۶۳ ^c	۰.۰۴۱ ^c	۰.۰۴۱ ^c

با توجه به نتیجه آزمون کولیموگراف اسمیرنف و مقدار (Sig) آزمون در می یابیم که چون مقدار معناداری از ۰/۰۵ کمتر است توزیع داده ها غیر نرمال است و باید از آزمون های ناپارامتریک استفاده کنیم.

جدول شماره ۲: توصیف متغیرهای زمینه ای

متغیر	فراوانی	درصد	میانگین	انحراف معیار
سن : ۲۰ ۲۵ ۳۰ ۴۰ ۵۰	۱۴	۴۶/۷	۲	۱/۲۳۱۸
	۸	۲۶/۷		
	۴	۱۳/۳		
	۲	۶/۷		
	۲	۶/۷		
جنس : زن مرد	۲۷	۹۳/۱	۱/۰۶۹	۰/۲۵۷۹
	۲	۶/۹		
تحصیلات: دیپلم دانشجو کارشناسی ارشد دکتری	۶	۲۰	۲/۶۳۳	۱/۲۱۷۲
	۹	۳۰		
	۷	۲۳/۳		
	۲	۶/۷		
جمع	۸۹	۱۰۰		

فرضیه اول تحقیق: بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.
 H_1 : بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.
 H_0 : بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۳

امنیت اجتماعی			
۱,۰۰۰	مقدار همبستگی	سرمایه اجتماعی	همبستگی اسپرمن
۰,۱۱۰	Sig. سطح معناداری		
۲۷	تعداد		
۲۷	تعداد		

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپرمن می توان نتیجه گرفت که با توجه به مقدار آزمون $-0,314$ رابطه دو متغیر سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی در سطح کمتر از $0,01$ معنادار است اما با توجه به بازه آزمون همبستگی اسپرمن که بین $(0 و 1)$ قرار دارد می توان گفت که رابطه معنادار (بین دو متغیر) وجود ندارد. بنابراین فرضیه H_0 تایید و فرضیه H_1 رد می شود. فرضیه دوم تحقیق: بین شبکه ها و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد. H_1 بین شبکه ها و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد. H_0 بین شبکه ها و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۴

امنیت اجتماعی			
۱,۰۰۰	مقدار همبستگی	شبکه ها	همبستگی اسپرمن
۰,۵۱۹	Sig. سطح معناداری		
۲۹	تعداد		
۳۰	تعداد		

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپرمن می توان نتیجه گرفت که با توجه به مقدار آزمون $-0,125$ رابطه دو متغیر شبکه ها و امنیت اجتماعی در سطح کمتر از $0,01$ معنادار است اما با توجه به بازه آزمون همبستگی اسپرمن که بین $(0 و 1)$ قرار دارد می توان گفت که رابطه معنادار (بین دو متغیر) وجود ندارد. همچنین سطح معناداری $0,519$ از مقدار $0,05$ بیشتر است و این رابطه معنادار نیست (رابطه وجود دارد اما معنادار نیست) بنابراین فرضیه H_0 تایید و فرضیه H_1 رد می شود. فرضیه سوم تحقیق: بین روابط و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد. H_1 بین روابط و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₀: بین روابط و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۵

امنیت اجتماعی			
۱,۰۰۰	مقدار همبستگی	روابط	همبستگی اسپیرمن
۰,۱۶۷	Sig. سطح معناداری		
۲۹	تعداد		
۳۰	تعداد		

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپیرمن می توان نتیجه گرفت که با توجه به مقدار آزمون $-0,264$ - رابطه دو متغیر روابط و امنیت اجتماعی در سطح کمتر از $0,01$ معنادار است اما با توجه به بازه آزمون همبستگی اسپیرمن که بین $(1 و 0)$ قرار دارد می توان گفت که رابطه معنادار (بین دو متغیر) وجود ندارد. همچنین سطح معناداری $0,167$ از مقدار $0,05$ بیشتر است و این رابطه معنادار نیست (رابطه وجود دارد اما معنادار نیست) بنابراین فرضیه H₀ تایید و فرضیه H₁ رد می شود.

فرضیه چهارم تحقیق: بین همکاری و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₁: بین همکاری و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₀: بین همکاری و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۶

امنیت اجتماعی			
۱,۰۰۰	مقدار همبستگی	همکاری	همبستگی اسپیرمن
۰,۹۰۰	Sig. سطح معناداری		
۲۹	تعداد		
۳۰	تعداد		

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپیرمن می توان نتیجه گرفت که با توجه به مقدار آزمون $-0,264$ - رابطه دو متغیر همکاری و امنیت اجتماعی در سطح کمتر از $0,01$ معنادار است اما با توجه به بازه آزمون همبستگی اسپیرمن که بین $(1 و 0)$ قرار دارد می توان گفت که رابطه معنادار (بین دو متغیر) وجود ندارد. همچنین سطح معناداری $0,900$ از مقدار $0,05$ بیشتر است و این رابطه معنادار نیست (رابطه وجود دارد اما معنادار نیست) بنابراین فرضیه H₀ تایید و فرضیه H₁ رد می شود.

فرضیه پنجم تحقیق: بین ارزش ها و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₁: بین ارزش ها و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₀: بین ارزش ها و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۷

امنیت اجتماعی			
۱,۰۰۰	مقدار همبستگی	ارزش ها	همبستگی اسپرمن
۰,۹۴۱	Sig. سطح معناداری		
۳۰	تعداد		
۳۰	تعداد		

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپرمن می توان نتیجه گرفت که با توجه به مقدار آزمون ۰,۰۱۴ رابطه دو متغیر ارزش ها و امنیت اجتماعی در سطح کمتر از ۰,۰۱ معنادار است؛ با توجه به بازه آزمون همبستگی اسپرمن که بین (۱ و ۰) قرار دارد می توان گفت که رابطه معنادار (بین دو متغیر) وجود دارد. همچنین سطح معناداری ۰,۹۴۱ از مقدار ۰,۰۵ بیشتر است و این رابطه معنادار نیست (رابطه وجود دارد اما معنادار نیست) بنابراین فرضیه H₀ تایید و فرضیه H₁ رد می شود.

فرضیه ششم تحقیق: بین فهم متقابل و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₁: بین فهم متقابل و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₀: بین فهم متقابل و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۸

امنیت اجتماعی			
۱,۰۰۰	مقدار همبستگی	فهم متقابل	همبستگی اسپرمن
۰,۳۲۹	Sig. سطح معناداری		
۳۰	تعداد		
۳۰	تعداد		

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپرمن می توان نتیجه گرفت که با توجه به مقدار آزمون ۰,۱۸۵ - رابطه دو متغیر فهم متقابل و امنیت اجتماعی در سطح کمتر از ۰,۰۱ معنادار است اما با توجه به بازه آزمون همبستگی اسپرمن که بین (۱ و ۰) قرار دارد می توان گفت که رابطه معنادار (بین دو متغیر) وجود ندارد. همچنین سطح معناداری ۰,۳۲۹ از مقدار ۰,۰۵ بیشتر است و این رابطه معنادار نیست (رابطه وجود دارد اما معنادار نیست) بنابراین فرضیه H₀ تایید و فرضیه H₁ رد می شود.

فرضیه هفتم تحقیق: بین اعتماد و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₁: بین اعتماد و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₀: بین اعتماد و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۹

امنیت اجتماعی			همبستگی اسپرمن
۱,۰۰۰	مقدار همبستگی	اعتماد	
۰,۸۹۵	Sig. سطح معناداری		
۳۰	تعداد		
۳۰	تعداد		

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپرمن می توان نتیجه گرفت که با توجه به مقدار آزمون ۱,۰۰۰ رابطه دو متغیر اعتماد و امنیت اجتماعی در سطح کمتر از ۰,۰۱ معنادار است اما با توجه به بازه آزمون همبستگی اسپرمن که بین (۱ و ۰) قرار دارد می توان گفت که رابطه معنادار (بین دو متغیر) وجود ندارد؛ همچنین سطح معناداری ۰,۸۹۵ از مقدار ۰,۰۵ بیشتر است و این رابطه معنادار نیست (رابطه وجود دارد اما معنادار نیست) بنابراین فرضیه H₀ تایید و فرضیه H₁ رد می شود.

فرضیه هشتم تحقیق: بین تعهد و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₁: بین تعهد و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود دارد.

H₀: بین تعهد و احساس امنیت اجتماعی در جوانان رابطه معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۱۰

امنیت اجتماعی			همبستگی اسپرمن
۱,۰۰۰	مقدار همبستگی	تعهد	
۰,۶۷۹	Sig. سطح معناداری		
۳۰	تعداد		
۳۰	تعداد		

Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

با توجه به نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپرمن می توان نتیجه گرفت که با توجه به مقدار آزمون ۱,۰۰۰ رابطه دو متغیر تعهد و امنیت اجتماعی در سطح کمتر از ۰,۰۱ معنادار است اما با توجه به بازه آزمون همبستگی اسپرمن که بین (۱ و ۰) قرار دارد می توان گفت که رابطه معنادار (بین دو متغیر) وجود ندارد؛ همچنین سطح معناداری ۰,۶۷۹ از مقدار ۰,۰۵ بیشتر است و این رابطه معنادار نیست (رابطه وجود دارد اما معنادار نیست) بنابراین فرضیه H₀ تایید و فرضیه H₁ رد می شود.

جدول شماره ۱۱- جمع بندی

توضیحات	معنا داری (sig)	نتیجه آزمون	فرضیه
رابطه معناداری وجود ندارد و فرضیه H ₀ تایید و فرضیه H ₁ رد می شود.	۰,۱۱۰	۱,۰۰۰	فرضیه ۱
رابطه معناداری وجود ندارد و فرضیه H ₀ تایید و فرضیه H ₁ رد می شود.	۰,۵۱۹	۱,۰۰۰	فرضیه ۲
رابطه معناداری وجود ندارد و فرضیه H ₀ تایید و فرضیه H ₁ رد می شود.	۰,۱۶۷	۱,۰۰۰	فرضیه ۳
رابطه معناداری وجود ندارد و فرضیه H ₀ تایید و فرضیه H ₁ رد می شود.	۰,۹۰۰	۱,۰۰۰	فرضیه ۴
رابطه معناداری وجود ندارد و فرضیه H ₀ تایید و فرضیه H ₁ رد می شود.	۰,۹۴۱	۱,۰۰۰	فرضیه ۵
رابطه معناداری وجود ندارد و فرضیه H ₀ تایید و فرضیه H ₁ رد می شود.	۰,۳۲۹	۱,۰۰۰	فرضیه ۶
رابطه معناداری وجود ندارد و فرضیه H ₀ تایید و فرضیه H ₁ رد می شود.	۰,۸۹۵	۱,۰۰۰	فرضیه ۷
رابطه معناداری وجود ندارد و فرضیه H ₀ تایید و فرضیه H ₁ رد می شود.	۰,۶۷۹	۱,۰۰۰	فرضیه ۸

نتیجه گیری

هدف اصلی این پژوهش مطالعه و بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت در جوانان می باشد. در این پژوهش با مرور ادبیات موجود در زمینه رابطه سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی، به روابط میان آنها پرداخته شده است. آنچه از مجموع روابط و مدل‌های ارائه شده بر می آید، آن است که متغیرهای اثرگذار بر احساس امنیت اجتماعی، متفاوت و متعدد هستند که برخی از آنها در این مطالعه مورد توجه قرار گرفته اند. در بررسی انجام گرفته، متغیرهای مستقل شامل سرمایه اجتماعی، سرمایه اقتصادی و ویژگی های فردی یا جمعیت شناختی، وارد معادلات مربوط شدند، اما نتایج نشان داده که برخی از متغیرها دارای اثرگذاری مستقیم و غیرمستقیم نیستند یا اثر آنها به صورتی است که در این بررسی دیده نشده است.

یافته حاصل از این پرسشنامه با یافته های حاصل از پژوهش های ناهاپیت، گوشال، وکیل حیدری ساربان، عباس بحری پور، ابوالفضل ذوالفقاری، پاتنام، روبرت، بوزان و... همسو و هماهنگ نیست و نتیجه این پژوهش، یافته های پژوهشی افراد ذکر شده را تایید نمی کند. فرضیه H_0 که ادعای عدم وجود بین دو متغیر سرمایه اجتماعی و احساس امنیت را دارد، تایید شده است. جیمز جاکوب در مطالعه خود تحت عنوان « مفهوم سرمایه زندگی شهرهای بزرگ آمریکایی » به نقش تعیین کننده شبکه های فشرده در محدوده قدیمی مرگ و وجود امنیت اشاره جنایت خیابانی و شهر به عنوان صورتی از سرمایه اجتماعی در عدم وجود جرم اشاره نموده است (فوکویاما، ۱۳۷۹: ۲۰).

منابع

- اختر محققى، مهدى(۱۳۸۵)، سرمایه اجتماعى، بی جا: مولف.
- ادواردز، رابرت و فولی، مایکل(۱۳۸۴): «جامعه مدنى و سرمایه اجتماعى»؛ فراتر از آراء پوتنام، سرمایه اجتماعى؛ اعتماد، دموکراسى و توسعه، ترجمه افشین خاکباز و حسن پویان، تهران، نشر شیرازه.
- ازکیا، مصطفی و غفارى، غلامرضا(۱۳۸۳): توسعه روستایى با تاکید بر جامعه روستایى ایران، تهران، نشر نی.
- افتخارى، اصغر(۱۳۹۱) مبانى و مسائل امنیت اجتماعى، رویکرد ایرانى، پژوهش نامه امنیت اجتماعى، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگى
- افروغ، عماد(۱۳۸۷): خرده فرهنگ ها، مشارکت و وفاق اجتماعى، مجموعه مقالات وفاق اجتماعى و فرهنگ عمومى، تهران، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامى.
- افشار، زین العابدین(۱۳۸۵)، امنیت اجتماعى زنان در شهر تهران، پایان نامه کارشناسى ارشد، دانشکده علوم اجتماعى، دانشگاه تهران.
- اکبرى، امین(۱۳۸۳)نقش سرمایه اجتماعى در مشارکت سیاسى و اجتماعى، دانشکده علوم اجتماعى، دانشگاه تهران.
- بحرى پور، عباس؛ ذوالفقارى، ابوالفضل؛ خالد، امیر رستگار(۱۳۹۱)"بررسى رابطه بین سرمایه اجتماعى و احساس امنیت اجتماعى(مطالعه موردی شهرستان کاشان)"پژوهش های راهبرى امنیت و نظم اجتماعى، ۱۳۹۱، شماره ۴، صص ۸۹-۱۰۹
- بیات، بهرام(۱۳۸۸)، بررسى عوامل موثر بر امنیت اجتماعى شهروندان تهران(با تاکید بر رسانه های جمعى، عملکرد پلیس و بروز جرائم)، انتظام اجتماعى، سال اول، شماره اول: ۵۵-۳۱.
- بیرو، آلن(۱۳۶۶)فرهنگ علوم اجتماعى، ترجمه: باقر ساروخانى. تهران. کیهان.
- تقى لو، فرامرز(۱۳۸۵)، رابطه بین سرمایه اجتماعى و امنیت اجتماعى، فصلنامه مطالعات راهبرى، شماره ۲۵۸:۳۲-۲۳۹.
- حیدرى ساریان، وکیل(۱۳۹۵)"تبیین رابطه سرمایه اجتماعى با احساس امنیت اجتماعى(ساکنان مناطق روستایى شهرستان مشگین شهر)" پژوهش های راهبرى امنیت و نظم اجتماعى، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۶، صص ۴۵-۶۲
- حیدرى، سارا(۱۳۹۱)"رابطه سرمایه اجتماعى و میزان احساس امنیت جوانان ۱۸-۲۹ ساله شهر ایلام"دانشگاه آزاد اسلامى واحد تهران مرکزى، دانشکده علوم اجتماعى، استاد راهنما: عالیه شکر بیگى

- سن زاده، تورج؛ همتی، مهناز؛ مسعودی، منیره (۱۳۹۳) "بررسی و تبیین رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی (مطالعه کارکنان استانداری استان گلستان)"، پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، شماره ۱، صص ۱۱۷-۱۳۶
 - سیف الدینی، فرانک، عیوضلو، داود و ریکا، جهانبخش (۱۳۹۲) سرمایه اجتماعی و تاثیر آن بر احساس امنیت (مطالعه موردی: شهرستان کوهدشت) فصلنامه مطالعات و برنامه ریزی شهری شماره اول بهار صفحات ۸۹-۱۱۲
 - فاطمی موحد، حمید؛ مهرعلیزاده، عیسی؛ الهیاری، حمید (۱۳۹۶) "مطالعه رابطه سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی (پیمایش شهر کرج)" صص ۲۷-۵۲
1. Burt, R.S. (1997). "The Contingent Value of Social Capital", *Administrative Quarterly* 42(9).
 2. Coleman, J.S. (1990). "Foundations of Social Theory", Cambridge, MA: Harvard University Press, Belknap Press.
 3. Nahapiet, J., and Ghoshal, S. (1998). "Social Capital, Intellectual Capital, and the Organizational Advantage". *Academy of Management Review*, 23(2).
 4. Putman, R. (2000). "Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community". New York: Simon & Schuster.

